บทที่ 5
สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Design) สองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ (Two - factor Experiment with Measures on One Factor) โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 112 คน ตอบแบบวัดศักยภาพในการมีเพื่อนมาตรวจให้คะแนนได้นักเรียนที่มีคะแนนศักยภาพในการมีเพื่อนอยู่ในกลุ่มต่ำ 20 คน และสอบถามความสมัครใจและขอความร่วมมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยทำการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาจำนวน 16 คน และทำการสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) เพื่อแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

กลุ่มตัวอย่างได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวมเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ประเมินผลศักยภาพในการมีเพื่อน 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated - measures Analysis of Variance: One Between - subjects Variable and one Within - subjects Variable) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการแบบ Scheffe Methods การศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานของการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองต่อการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อน

2. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม

4. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

5. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

6. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะติดตามผลและระยะหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะติดตามผลและระยะหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน ดังนี้

1. การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 4 และภาพที่ 5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือ ในระยะก่อนการทดลอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อนใกล้เคียงกัน เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคัดเลือกมาจากนักเรียนที่มีคะแนนศักยภาพในการมีเพื่อนอยู่ในกลุ่มต่ำ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อนใกล้เคียงกัน โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อน

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

($\overline{X}$ = 99.125) และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อน ($\overline{X}$ = 101.125) แต่ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลได้ผลที่แตกต่างออกไปจากระยะก่อนการทดลอง โดยจะเห็นว่าในระยะหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อน ($\overline{X}$ = 132.75) และในระยะติดตามผล ($\overline{X}$ = 133) สูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง ($\overline{X}$ = 99.125) ทั้งนี้เนื่องจากการที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทำให้สมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสเปิดเผยตนเอง แสดงแง่มุมของตนเอง ระบายความรู้สึกที่ขาดศักยภาพในการมีเพื่อน ความขัดแย้งภายในใจเกี่ยวกับการมีเพื่อน ทำให้สมาชิกเกิดความเข้าใจยอมรับในตนเอง เกิดความเข้าใจในสมาชิกคนอื่น ๆ สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เกิดความอบอุ่น ปลอดภัย ยอมรับ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ส่งผลให้สมาชิกเกิดศักยกาพในตนเอง มีความมุ่งมั่นและมีความตั้งใจสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองเชื่อมั่นในศักยภาพที่ตนเองมีทำให้เกิดการปรับตัว เรียนรู้แนวทางในการคบเพื่อนเพิ่มพูนทักษะและพัฒนาศักยภาพในการมีเพื่อนของตนเองได้ในที่สุด ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะหลังการทดลอง ($\overline{X}$ = 99.375) และในระยะติดตามผล ($\overline{X}$ = 99.25) เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มควบคุมยังขาดแนวทางและวิธีการที่จะพัฒนาเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อน จึงทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อนทั้ง 3 ระยะไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ยรรยง ผิวอ่อน (2535) ศึกษาเรื่องผลของการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทางที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทางมีการปรับกับเพื่อนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตที่ได้รับข้อสนเทศมีการปรับตัวกับเพื่อนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทาง มีการปรับตัวกับเพื่อนดีกว่านิสิตที่ได้รับข้อสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ รุจิรา คงสง (2546) ศึกษาเรื่องผลการใช้โปรแกรมความฉลาดทางอารมณ์ที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังการทดลองนักเรียนมีการแสดงออกต่อกันในทางที่ดีมีความเข้าใจผู้อื่น รู้จักรับฟังความคิดเห็น มีการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รู้จักการให้อภัยส่งเสริมให้เกิดสัมพันธภาพอันดีระหว่างเพื่อนสมาชิกในกลุ่มสอดคล้องกับการศึกษาของ สุวิมล ผู้ดี (2548) ศึกษาเรื่องผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคล

เป็นศูนย์กลางที่มีต่อความรู้สึกถึงคุณค่าในตนเองและภาวะอารมณ์ซึมเศร้าของผู้พยายามฆ่าตัวตาย ผลการวิจัยพบว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และวิธีการดูแลแบบปกติของทางโรงพยาบาลส่งผลให้ผู้พยายามฆ่าตัวตายเกิดการเปลี่ยนแปลง มีความรู้สึกถึงคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลแต่วิธีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางให้ผลดีกว่าวิธีปกติ จะเห็นได้ว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านอารมณ์และความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเองและผู้อื่น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นในตนเองซึ่งเป็นการพัฒนาในการที่จะดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพและเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ มนทกานต์ กุลวิจิตร์รัตน์ (2551) ศึกษาเรื่องผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการปรับตัวทางอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทำให้สมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสเปิดเผยตนเอง แสดงแง่มุมของตนเอง ระบายอารมณ์คับข้องใจ หรือความขัดแย้งภายในใจ ทำให้สมาชิกเกิดความเข้าใจและยอมรับในตนเอง รวมไปถึงความเข้าใจในสมาชิกคนอื่น ๆ ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ทำให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นมากยิ่งขึ้น การปรับตัวทางอารมณ์ส่งผลให้เกิดมิตรภาพที่ดีระหว่างเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและบุคคลอื่นและสอดคล้องกับการศึกษาของ วุฒิชัย ไชยรินคำ (2543) วิจัยเรื่อง เปรียบเทียบผลของดนตรีบำบัดและการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่ออัตมโนมติของวัยรุ่นในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางส่งผลต่อร่างกายและจิตใจ ได้มีโอกาสได้แสดงออกซึ่งความเป็นตัวของตัวเอง มีโอกาสได้แสดงความสามารถฝึกการกล้าแสดงออก สนุกสนานรื่นเริง มีการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มด้วยกันเอง ก่อให้เกิดความรู้สึกมีความสุข กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้ถูกทอดทิ้ง การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ช่วยให้ได้เรียนรู้ที่จะระบายออกในสิ่งที่คับข้องใจ อึดอัดใจ ได้มีการรับรู้เรื่องของบุคคลอื่น ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา มองเห็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนองมากขึ้นส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับกิจกรรมใด ๆ ดำเนินชีวิตประจำวันตามปกติไม่มีโอกาสที่จะระบายความเครียด ความคับข้องใจออกมา ไม่กล้าแสดงออก เก็บตัว

สรุปได้ว่า วิธีการให้คำปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางส่งผลให้นักเรียนมีศักยภาพในการมีเพื่อนเพิ่มขึ้นในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ดีกว่าวิธีการดำเนินกิจกรรมตามปกติของทางโรงเรียน สอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต (2543, หน้า 28) เมื่อเด็กโตขึ้น เด็กจะเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เพื่อนฝูงยอมรับได้ดีขึ้น “กลุ่ม” จะมีอิทธิพลต่อเด็กมากขึ้น การรวมกลุ่มทำให้เด็กได้รับการตอบสนองขั้นพื้นฐาน เช่น ได้รับคำยกย่องได้เป็นคนสำคัญ ได้รับความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความรู้สึกอยากให้มีผู้สนใจร่วมกิจกรรมกับตน และตนได้มีโอกาสร่วมรับรู้ในกิจกรรมของผู้อื่น เด็กจะพัฒนาด้านความมั่นคงทางจิตใจ ความรู้สึกว่าตนมีเจ้าของและเป็นเจ้าของ ความรู้สึกว่ามีเพื่อนร่วมทุกข์รวมสุขกับตน การที่กลุ่มมีความสำคัญกับเด็กวัยนี้ การสนับสนุนให้เด็กได้เข้าร่วมกลุ่มที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่พึงกระทำผู้ที่มีหน้าที่ดูแลปกครองเด็กนอกจากจะสนับสนุนแล้วยังควรที่จะช่วยแนะนำ ช่วยเหลือ ให้โอกาสแก่เด็กในการสร้างกลุ่มซึ่งจะเป็นช่องทางให้เด็กได้รู้จักโลก สังคม และชีวิต ดังนั้นเพื่อนนับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อเด็ก การให้คำปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางช่วยเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนให้กับเด็ก จึงเป็นวิธีการที่ก่อให้เกิดผลดีต่อเด็กในการคบเพื่อนและสร้างมิตรภาพกับบุคคลอื่นต่อไปทั้งปัจจุบันและในอนาคต

2. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 6 และภาพที่ 4 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งสองกลุ่มต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง และประสบกับปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตทั้งจากตนเอง ครอบครัว โรงเรียนและเพื่อน ทำให้เกิดความกังวลใจ ความเครียดทางจิตใจ ความไม่สามารถที่จะเข้ากับเพื่อนและมีเพื่อนได้ทำให้เกิดความอารมณ์เศร้า แต่ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองมีโอกาสได้เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามกระบวนการเป็นจำนวน 12 ครั้ง โดยการเข้าร่วมแต่ละครั้งสมาชิกทุกคนได้มีโอกาสพูดคุยและระบายความรู้สึกที่ไม่สบายใจของตนเองออกมาอย่างอิสระ ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ไว้วางใจซึ่งกันและกัน สมาชิกภายในกลุ่มยอมรับ และมีการสะท้อนความรู้สึก ปลอบโยน และให้กำลังใจต่อกัน ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี เกิดความเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง เกิดการรับรู้และเข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา มีการรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน การที่สมาชิกได้มีโอกาสเป็นผู้รับและผู้ให้ความช่วยเหลือ แสดงความคิดเห็นแก่สมาชิกคนอื่น ๆ ก็จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและความนับถือตนเองเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธันย์ชนก ศิริสุขชัยวุฒิ (2541) ศึกษาเรื่องการศึกษารายกรณีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน มีสาเหตุมาจากการขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นก็ไม่กล้าปรึกษาทำให้มีความรู้สึกโดดเดี่ยวและขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกผิดและตำหนิตนเองว่าเป็นคนไร้ความสามารถในเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ จากการทำการศึกษารายกรณีแก่นักเรียนทั้ง 3 คน และช่วยเหลือโดยการให้คำปรึกษา แบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person - centered Counseling) คนละ 8 ครั้ง แล้วติดตามผล พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนดีขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ในขั้นดอนการทดลองผู้ให้คำปรึกษาได้สร้างบรรยากาศภายในกลุ่มที่ทำให้สมาชิกเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เกิดความรู้สึกอบอุ่น และจริงใจ ขณะอยู่ในกลุ่ม โดยให้อิสระแก่สมาชิกทุกคนในการบอกเล่าถึงสิ่งที่เขาต้องการซึ่งผู้ให้คำปรึกษาได้ตั้งใจและใส่ใจในการรับฟังพร้อมทั้งตอบสนองกลับไปยังสิ่งที่เป็นความหมายของความรู้สึกและประสบการณ์ของสมาชิกผู้ให้คำปรึกษาช่วยให้สมาชิกตระหนักถึงสิ่งที่เขาคิดและรู้สึกโดยการที่ผู้ให้คำปรึกษานำสิ่งที่สมาชิกแสดงออกมาตอบสนองให้สมาชิกเห็น โดยการสะท้อนความรู้สึกหรือการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งทำให้สมาชิกเกิดความเข้าใจในตนเองมากยิ่งขึ้นและส่งผลต่อการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนให้เพิ่มขึ้นด้วยซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อภิชาด แสวงบุญราศรี (2549) ศึกษาเรื่องผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางในระยะหลังการทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุทัศน์ ขัดสีใส (2549) ศึกษาเรื่องผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อความวิตกกังวลด้านการเรียน ผลการศึกษาพบว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีความวิตกกังวลด้านการเรียนในระยะหลังการทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาระบายความคับข้องใจ ช่วยสนับสนุนให้กำลังใจ ทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวในการเผชิญปัญหา ทำให้เกิดความเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกันเกิดสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับสมาชิกในกลุ่มและระหว่างเพื่อนสมาชิกในกลุ่มด้วยกัน

สรุปได้ว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางส่งผลให้นักเรียนมีศักยภาพในการมีเพื่อนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง สอดคล้องกับวัชรี ทรัพย์มี (2547, หน้า 97) การให้บริการปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง เน้นการขจัดหรือลดความทุกข์

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ทางอารมณ์และความรู้สึกของผู้รับบริการ เพื่อจะได้ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้ให้บริการปรึกษาจัดสภาพการณ์ของการให้คำปรึกษาที่อบอุ่น เป็นมิตรเต็มไปด้วยการยอมรับและความเข้าใจให้ผู้รับบริการได้ระบายอารมณ์คับข้องใจ หรือความขัดแย้งในใจของตน อันเป็นปัญหาหลักในการปรับตัว ผ่อนคลายจากการเก็บความรู้สึก เพิ่มความตระหนักในสถานการณ์ที่เป็นปัญหาของตน การสำรวจความรู้สึกอย่างลึกซึ้ง เป็นขั้นต้น ที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ คือได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ พิจารณาตนเอง และสิ่งแวดล้อมอย่างตรงข้อเท็จจริงพัฒนาความเข้าใจตนเอง แสวงหาวิธีการแก้ปัญหา ที่มีประสิทธิภาพ เป็นตัวของตัวเองสามารถจัดดำเนินการกับชีวิตของตนได้เหมาะสมขึ้น เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 7 และภาพที่ 4 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวคือ เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อน ด้านเห็นคุณค่าของมิตรภาพ ($\overline{X}$ = 32.87) สูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มควบคุม ($\overline{X}$ = 25.25) ด้านไม่ลำบากใจในการเข้าสังคม ($\overline{X}$ = 33.87) สูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มควบคุม ($\overline{X}$ = 25.5) ด้านพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ($\overline{X}$ = 33.12) สูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มควบคุม ($\overline{X}$ = 23.75) ด้านมองโลกในแง่ดี ($\overline{X}$ = 33.12) สูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มควบคุม ($\overline{X}$ = 24.62) ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง ได้รับการพัฒนาและเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อน ส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกิดความพยายามมุ่งมั่น สำรวจและค้นหาศักยภาพในการมีเพื่อนของตนเองรู้จักเลือกและตัดสินใจ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง โดยอยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ มีการยอมรับและเข้าใจในสมาชิกแต่ละคน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนำไปสู่การพัฒนา เพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อน และยังส่งผลคงทนไปจนระยะติดตามผล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของ แพทเทอร์สัน (Patterson, 1991, p. 68) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคล เป็นศูนย์กลางกับผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพ โดยการวิเคราะห์อัตมโนทัศน์ของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัย พบว่าวิธีการให้คำกลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางนั้น ทำให้นักศึกษามีการรับรู้ และเข้าใจตนเอง สามารถยอมรับตนเอง และยอมรับผู้อื่นได้ดี รวมทั้งสามารถปรับตัวให้เข้ากับ ผู้อื่นได้และสอดคล้องกับการศึกษาของวุฒิชัย ไชยรินคำ (2543) ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบผล ของดนตรีบำบัดและการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่ออัตมโนมติ

ของวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่าคะแนนเฉลี่ยอัตมโนมติของวัยรุ่นกลุ่มคนตรีบำบัด กลุ่มให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และกลุ่มควบคุม ในระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นการบำบัดอย่างหนึ่งทางจิตวิทยาที่สามารถเปลี่ยนแปลงอัตมโนมติได้ มีการตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นมากขึ้น มีการเข้าใจตนเอง รู้จักตัดสินใจด้วยตัวเอง ยอมรับตัวเอง เชื่อในความสามารถของบุคคล การแก้ปัญหาโดยใช้กลุ่มและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มสอดคล้องกับการศึกษาของ นนทิยา ฉายศรีศิริ (2545) ศึกษาเรื่องปัจจัยด้านครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวที่ทำลายความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนของนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวที่สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวแบบทำลายความสัมพันธ์ได้ คือการแสดงความก้าวร้าวแบบทำลายความสัมพันธ์ของแม่และการแสดงความอบอุ่นของพ่อจึงจำเป็นที่ต้องให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางกับเด็กที่มีครอบครัวในลักษณะนี้เนื่องจากหากไม่ได้รับคำปรึกษาอาจส่งผลให้ทำลายความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อนสอดคล้องกับการศึกษาของ เมตรนภิส สำราญทรัพย์สิน (2541) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการ ปฏิบัติตนกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านธรรมรัตน์ใน อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีการปฏิบัติตนกับเพื่อนดีขึ้นไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาด้านปัจจัยและการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนกับเพื่อน จากการศึกษาพบว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางส่งผลในการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระยะหลังการทดลองได้ดีกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับคำปรึกษา และดำเนินกิจกรรมตามปกติที่ทางโรงเรียนจัดให้

สรุปได้ว่า ในระยะหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ดำเนินกิจกรรมตามปกติของทางโรงเรียน สอดคล้องกับกาญจนา ไชยพันธ์ (2549, หน้า 26) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศที่สมาชิกแต่ละคนเรียนรู้ที่จะสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน คือ ความไว้วางใจ ยอมรับจริงใจต่อกัน สัมพันธภาพดังกล่าวทำให้กลุ่มเป็นสภาพที่ปลอดภัย ที่สมาชิกจะเปิดเผยตนเอง สำรวจ และค้นหาตนเอง รวมทั้งให้ความรู้สึกที่ตนเองมีและรับฟังความรู้สึกและเจตคติของผู้อื่นที่มีทั้งเหมือนและแตกต่างจากตน โดยไม่ประเมินเพื่อน ช่วยให้สมาชิกเพิ่มความเชื่อมั่นในการพึ่งตนเอง โดยกล้าตัดสินใจเลือกและรับผิดชอบที่จะดำเนินชีวิตตามการเลือกของตน และช่วยให้สมาชิกเรียนรู้ที่จะใช้ศักยภาพของตนเองในสภาวะปัจจุบันให้มากที่สุดสอดคล้องกับณัฐวัฒน์

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

งามสมุทร (2522, หน้า 24) ชมรมจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นแห่งประเทศไทย กล่าวว่า การเข้ากับเพื่อนได้ เป็นเรื่องสำคัญและเป็นเรื่องใหญ่เรื่องหนึ่งในชีวิตเด็ก เด็กจะมีเพื่อนได้ เกิดจากความสามารถในการพูดสื่อสารและเล่นกับผู้อื่นเป็น โดยเริ่มจากพ่อแม่เล่นหรือทำกิจกรรมกับเด็ก ฝึกให้เด็กเข้าใจวิธีการการเล่น ยอมรับความสนุกสนานคู่ไปกับความรับผิดชอบ อดทน อยู่ในกติกา ให้เด็กเข้าใจและยอมรับความพ่ายแพ้และชัยชนะ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมก่อนเข้าสังคมนอกบ้าน เมื่อเด็กมีปัญหากับเพื่อน พ่อแม่ควรฝึกให้เด็กแก้ไขปัญหาในหลายรูปแบบ โดยมีพ่อแม่ให้คำแนะนำที่เหมาะสมในการจัดการปัญหา ขณะเดียวกันควรส่งเสริมให้เด็กรักษามิตรภาพกับให้ยาวนาน (ณัฐวัฒน์ งามสมุทร, 2552, หน้า 24) ดังนั้นการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางช่วยในการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อน ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ประสบการณ์จากกลุ่ม และค้นพบแนวทางในการมีเพื่อน สร้างสัมพันธภาพ และรักษามิตรภาพกับเพื่อนให้ยาวนาน

4. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 8 และภาพที่ 3 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้เนื่องจากในระยะก่อนการทดลองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังมีความสับสน ไม่มั่นใจตนเอง มีความกังวลใจในการคบเพื่อน เกิดความเครียด มีปัญหาในการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน และคนในครอบครัว แต่เมื่อได้รับการสร้างสัมพันธภาพ การให้ความอบอุ่น จริงใจที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้คอยให้ความสนับสนุน เอื้ออำนวย และส่งเสริมให้สมาชิกได้สำรวจอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง รวมทั้งช่วยให้สมาชิกเกิดความเข้าใจอารมณ์รวมทั้งปัญหาที่สมาชิกกำลังเผชิญอยู่ และสามารถจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกของตนที่มีต่อเพื่อนได้ อีกทั้งยังสามารถเรียนรู้ที่จะนำข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ภายในกลุ่มไปปฏิบัติ เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนของตนเองต่อไป กระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้ มีผลทำให้เกิดการพัฒนาส่งเสริมการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะก่อนการทดลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความแตกต่างภายหลังการให้คำปรึกษา นอกจากนี้การมีความตั้งใจ ความสนใจ และความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษาด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดีของสมาชิกในกลุ่มส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดการพัฒนาการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อน จึงเป็นผลทำให้คะแนนเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของแพรเพียว พัชรอภิฉัตร (2549) ศึกษาเรื่องผลการปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อสุขภาพจิตวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า สุขภาพจิตวัยรุ่นกลุ่มทดลอง

ที่ได้รับการศึกษาแบบกลุ่มบุคคลเป็นศูนย์กลางระยะหลังการทดลองกับระยะก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง คือกระบวนการที่ทำให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์อย่างเป็นกันเองช่วยเหลือสนับสนุนสร้างกำลังใจทำให้ไม่รู้สึกโดยเดี่ยว เพราะการต้องเผชิญปัญหาอยู่เพียงลำพังทำให้มีแนวทางในการเผชิญปัญหาไม่หลากหลาย การรวมความรู้สึกทำให้สมาชิกมองตนเองในด้านบวกมากขึ้น นั่นคือสมาชิกรับการเสนอแนะจากเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน สภาพปัญหาคล้ายคลึงกันได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างมุมมองการแก้ปัญหาที่หลากหลาย สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงการรับรู้และทัศนคติที่มีต่อตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจน์สุภัทร ศรีวิจิตรวรกุล (2545) ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์ส และการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สมีประสิทธิภาพการทำงานในระยะหลังการทดลองดีกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยอธิบายได้ว่ากระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สเป็นกระบวนการช่วยเอื้ออำนวยให้บุคคลได้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตรจริงใจ ยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไขเข้าใจอย่างร่วมความรู้สึกภายในกลุ่มช่วยเอื้อให้บุคคลเริ่มเปลี่ยนการรับรู้จักตนเองและเข้าใจผู้อื่น

สรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลองสอดคล้องกับ ศรีเรือน แก้วกังวาน (2540, หน้า 263) กล่าวไว้ว่า ความคิดว่าตนเองไร้ความสามารถปกติมักเกิดขึ้นกับผู้ใหญ่มากกว่าเด็ก ถ้าเด็กเริ่มคิดถึงตนเองในด้านลบ เด็กตำหนิตัวเองอย่างเสียหาย มีความเคารพในตัวเองต่ำจนไม่พยายามหาเพื่อน หรือมีส่วนร่วมในโรงเรียนเลย และแสดงอาการซึมเศร้าหรือวิตกกังวล เด็กอาจต้องการคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ พ่อแม่สามารถหาคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำในการรับมือกับปัญหาความคิดไร้ความสามารถของเด็ก สอดคล้องกับ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2542 ก, หน้า 1 - 31) กล่าวว่าการเลือกใครมาเป็นเพื่อน เป็นเรื่องที่เฉพาะตัวและหาหลักเกณฑ์ยาก บางครั้งเลือกเพื่อนเพราะมีนิสัยคล้ายกันชอบทำอะไรเหมือนกัน สนใจในสิ่งเดียวกัน แต่บางครั้งก็เลือกเพื่อนเพราะชอบ ทำให้เรารู้สึกภูมิใจในตัวเองจริง ๆ แล้ว ตลอดชีวิตของคนจะรู้จักบุคคลต่าง ๆ มากมาก แต่คนที่จะเลือกมาเป็นเพื่อนคงจะไม่ใช่คนที่ขัดคอเราทุกเรื่องหรือต่อต้านเราตลอดเวลา แต่คงจะเป็นคนที่เข้ากับเราได้ รักและปรารถนาดีต่อกัน แม้ว่าบางครั้งเขาอาจจะไม่เห็นด้วยกับตนเองมีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไปบ้าง แต่ความแตกต่างนั้นมิได้หมายความถึงการแตกแยก คนเรายังคงเป็นเพื่อนกันได้แม้ว่าจะคิดไม่เหมือนกันจริง ๆ แล้ว

พบว่า การทำตัวให้เป็นที่รักของผู้อื่นมิใช่จะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติเสมอไป แต่เป็นสิ่งที่สร้างสม และเรียนรู้ให้เกิดกับตัวเราได้ เช่นเดียวกับการเรียนทักษะชนิดอื่น ๆ ของชีวิต สอดคล้องกับการศึกษาของ นิ่มนวล ศุภกำเนิด (2541) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลและกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อ พฤติกรรมการแสดงออกในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการแสดงออกในกลุ่มเพื่อนดีขึ้น หลังจากได้รับการให้ คำปรึกษารายบุคคลแบบเผชิญความจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากสัมพันธภาพ ความจริงใจที่เกิดในการให้คำปรึกษาระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาการตระหนัก และเข้าใจตนเอง ทำให้ผู้รับคำปรึกษาแสดงออกในกลุ่มเพื่อนได้อย่างเหมาะสม

5. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 8 และภาพที่ 3 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนนั้น จะทำให้บุคคลสามารถรับรู้เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับการมีเพื่อนเห็นคุณค่าของมิตรภาพ ให้ความสำคัญของเพื่อนและมิตรภาพ มีความสุขที่ได้อยู่กับเพื่อน รวมทั้งการพูดคุย การเล่น การเรียน และทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ไม่ลำบากใจในการเข้าสังคม มีความรู้สึกสบาย ๆ ไม่เคอะเขินเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อน มีความมั่นใจกล้าพูดกล้าแสดงออกตามความรู้สึกโดยไม่ปิดบัง พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ยอมรับในตัวเพื่อน ให้อภัย ให้คำปรึกษาและขอคำปรึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มองโลกในแง่ดี มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองมองตนเองและเพื่อนในแง่ดี ยอมรับและรู้ถึงจุดเด่นของตนเอง ให้คำชมเพื่อนเป็น ไม่วิพากษ์วิจารณ์ ทำให้คนอยู่ใกล้สนุกสนานมีชีวิตชีวา ซึ่งในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางนั้น ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เกิดการพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้รับการยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข และการเอาใจใส่จากผู้ให้คำปรึกษา การมีสัมพันธภาพที่อบอุ่น มีความปลอดภัย อีกทั้งกระบวนการให้คำปรึกษายังส่งผลให้สมาชิกเกิดศักยภาพ สามารถเลือกแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองแม้ว่าจะอยู่ในช่วงผ่านการทดลองมาแล้วถึง 3 สัปดาห์ คะแนนเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อนก็ไม่ได้ลดลง สอดคล้องกับการศึกษาของ อนรรฆวี ปิยะกาญจน์ (2551) ศึกษาเรื่องผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการเผชิญความจริงที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมของเด็กและเยาวชนในสถานคุมประพฤติ ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการเผชิญความจริงมีการปรับตัวทางสังคมระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความจริง ทำให้ได้รับโอกาสในการได้รับ

ความช่วยเหลือ จากกลุ่มภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ยอมรับไว้วางใจ เข้าใจซึ่งกันและกันนำไปสู่พฤติกรรมการปรับตัวทางสังคมที่เกิดขึ้นได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ แสนชัย โพธิสินธุ์ (2546) ศึกษาเรื่องการศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สกับการให้ข้อสนเทศที่มีต่อการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโรเจอร์สระยะก่อนการทดลอง ($\overline{X}$ = 277.33) แตกต่างกับระยะติดตามผล ($\overline{X}$ = 313.00) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากระยะก่อนการทดลองนักเรียนไม่ได้รับกิจกรรมใด ๆ เลย แต่เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวของโรเจอร์ส ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ทำให้เกิดความอบอุ่น ยอมรับ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้รับคำปรึกษาเปิดเผยตนเอง เข้าใจตนเอง มีการตระหนักรู้ในค่านิยมในอาชีพเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ ลักษณา นาควัชรางกูร (2542) ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์ส และการฝึกการแก้ปัญหาต่อพฤติกรรมเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี ผลการศึกษาพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบมุ่งตอบสนองทางอารมณ์ของนักศึกษากลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์สในระยะติดตามผลลดลงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการศึกษาข้างต้นสามารถอธิบายได้ว่าการให้คำปรึกษาตามแนวโรเจอร์ส มุ่งที่จะให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีความสำเร็จในการนำตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองต้องการความสัมพันธ์ที่เป็นส่วนตัวแต่ละคนได้รับโอกาสตรวจสอบความรู้สึกและประสบการณ์ของตนเอง

สรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ฉันทนิช อัศวนนท์ (2540, หน้า 313) ในเรื่องการสร้างสัมพันธภาพกับคนอื่น สิ่งที่เป็นคำถามและต้องการคำตอบว่าเราเป็นแบบใดในสายตาของตัวเอง ขณะเดียวกันคนอื่นเป็นเพื่อนแบบใดในทัศนะของเรา เพื่อจะได้สานต่อหรือตัดตอนสัมพันธภาพนั้นเสีย เพราะคำว่าเพื่อนบางครั้งมีความหมายที่จะปลอบให้เราหายทุกข์ขณะเดียวกันอาจกระทบกระทั่งกับเราจนเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ก็ได้ จงระลึกไว้เสมอว่าเราต้องการเพื่อนที่ดีฉันใดเขาก็ต้องการเพื่อนที่ดีฉันนั้น การให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางช่วยเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนของนักเรียนได้ในระยะติดตามผลได้

6. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อนในระยะติดตามผลและระยะหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 9 และภาพที่ 3 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 ระยะหลังการทดลองค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อน

($\overline{X}$ = 132.75) และระยะติดตามผล มีค่าเฉลี่ยศักยภาพในการมีเพื่อน ($\overline{X}$ = 133)
ทั้งนี้เนื่องจากการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางทำให้นักเรียนมีศักยภาพ
ในการมีเพื่อนได้สร้างสัมพันธภาพ อบอุ่น ความจริงใจ เอื้ออาทรทำให้สมาชิกกล้าเปิดเผยตนเอง
โดยไม่ปิดบังและสมาชิกสามารถค้นพบวิธีการเปลี่ยนแปลงตนเองจากกลุ่มการให้คำปรึกษา
จึงทำให้เกิดศักยภาพในการมีเพื่อน สามารถนำแนวทางในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนได้ดี
มีความรู้สึกอยากมีเพื่อน สนใจในตัวเพื่อน ใฝ่หาพัฒนาตนเอง เสริมสร้างบุคลิกภาพ เช่น จริงใจ
รับฟัง ใส่ใจทุกข์สุขของผู้อื่น พร้อมที่จะยอมรับและเผชิญกับปัญหาอื่นเนื่องจากการมีเพื่อน
ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการสูญเสียเพื่อนถ้าเกิดขึ้นมีศักยภาพในการมีเพื่อน ได้แก่ เห็นคุณค่า
ของมิตรภาพ ไม่ลำบากใจในการเข้าสังคม พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมองโลกในแง่ดี
ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารของ อนงค์ วิเศษสุวรรณ์ (2550, หน้า 5) กล่าวถึงความมุ่งหมาย
ในการปรึกษากลุ่มไว้ว่า การปรึกษากลุ่มมีความมุ่งหมายเพื่อการป้องกัน การพัฒนา และการบำบัด
โดยทั่วไปจะมีเป้าหมายที่ชัดเจนในด้านการศึกษาให้ความรู้ ด้านอาชีพ ด้านสังคม หรือด้านส่วนตัว
การปรึกษากลุ่มมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เน้นความคิด ความรู้สึก
และการกระทำการปรึกษากลุ่มส่วนมากมักเน้นที่ปัญหาบางประการของสมาชิก ซึ่งเป็นปัญหา
ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ไม่ใช่ปัญหาบุคลิกภาพที่ต้องปรับแก้หรือการบำบัดระยะยาว
การปรึกษากลุ่มมักจะเป็นการพัฒนาบุคคลการสร้างเสริมและค้นหาพลังที่มีอยู่ในตัวบุคคล
สมาชิกกลุ่มอาจมีสถานการณ์วิกฤติในชีวิตหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นขณะนั้น บางคน
อาจอยากเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่างของตนกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกได้รับรู้ เข้าใจ
และได้รับการสนับสนุน ให้กำลังใจ ทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งจะทำให้สมาชิกกล้าเปิดเผยตนเอง
และค้นหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง สมาชิกกลุ่มจะได้รับการช่วยเหลือให้พัฒนาทักษะที่ตน
มีอยู่มาจัดการกับปัญหาได้ สามารถนำไปใช้เผชิญปัญหาที่มีลักษณะคล้ายกันต่อไป สอดคล้องกับ
อนงค์ วิเศษสุวรรณ์ (2550, หน้า 7) การปรึกษากลุ่มสำหรับเด็ก อาจจัดเพื่อการป้องกัน
หรือการบำบัด การปรึกษากลุ่มในโรงเรียน อาจจัดให้กับเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว
เด็กที่มีพฤติกรรมรุนแรงเข้ากับเพื่อนไม่ได้ เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครอง
การเข้ากลุ่มย่อย จะช่วยเด็กให้ได้แสดงออกและเข้าใจปัญหาที่เกี่ยวข้องการเอาใจใส่เด็กและสนใจ
ปัญหาด้านอารมณ์ ด้านพฤติกรรมของเด็กตั้งแต่เริ่มแรก และช่วยเหลือโดยการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
ตั้งแต่เด็กจะช่วยให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ
กรมสุขภาพจิต (2541, หน้า 37) กล่าวว่ากลุ่มมีความสำคัญกับเด็กวัยนี้การสนับสนุนให้เด็ก
ได้เข้าร่วมกลุ่มที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่พึงกระทำ ผู้ที่มีหน้าที่ดูแล ปกครองเด็กนอกจากจะสนับสนุน
แล้วยังควรที่จะช่วยแนะนำ ช่วยเหลือ ให้โอกาสแก่เด็กในการสร้างกลุ่มซึ่งเป็นช่องทางให้เด็กได้

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

รู้จักโลก สังคม และชีวิต และสอดคล้องกับ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2542, หน้า 17) กล่าวว่า เพื่อนมีความหมายกับชีวิตมากกว่าการเป็นคนที่จะคุย กิน เที่ยว เล่นโดยเฉพาะเพื่อนแท้ช่วยในการร่วมทุกข์ร่วมสุข อยู่เคียงข้างไม่ทอดทิ้งเมื่อตกทุกข์ได้ยาก ปกป้องคุ้มครอง ให้กำลังใจเสมอ และสอดคล้องกับการศึกษาของ รัตนา ด่านปรีดา (2543) ศึกษาเรื่องผลการฝึกทักษะการดูแลสุขภาพด้วยตนเองและการให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีโรเจอร์สที่มีต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี ที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีโรเจอร์ส นอกจากจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีในระยะหลังการทดลองได้ดีกว่าระยะก่อนการทดลองแล้วยังมีผลต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองในระยะติดตามผลได้ดีกว่าระยะก่อนการทดลองตลอดจนแสดงให้เห็นว่าผลการให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีโรเจอร์สนั้นยังมีความคงทนถาวร ไม่แตกต่างกันทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลเนื่องจากเกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษาและระหว่างสมาชิกด้วยกันสมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เปิดเผย จริงใจ เข้าใจกัน สามารถเลือกแนวทางเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการดูแลตนเองของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เสาวลักษณ์ สนธิวงศ์เวช (2548) ศึกษาเรื่องผลของการใช้กลุ่มสติบำบัดต่อการปรับตัวทางอารมณ์ของวัยรุ่นที่ได้รับการทดลองโดยใช้โปรแกรมกลุ่มสติบำบัดมีระดับการปรับตัวทางอารมณ์ในระยะติดตามผลและระยะหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าจะผ่านไป 2 สัปดาห์ เนื่องจากวัยรุ่นเกิดการเรียนรู้ในการปรับตัวต่อการรับรู้ใหม่ และมีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดจากอารมณ์ แสดงอารมณ์ได้อย่างสร้างสรรค์ ตระหนักรู้ในอารมณ์ของผู้อื่น มองโลกในแง่ดีสามารถสร้างสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลอื่น มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพชีวิตของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการปรับปรุงและเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนให้กับตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างไม่แตกต่างกันในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลและสอดคล้องกับการศึกษาของ กานต์นะรัตน์ จรามร (2544) ศึกษาเรื่องการศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความท้อแท้ในการดำรงชีวิตของผู้ติดเชื้อเอดส์ ผลการศึกษาพบว่าผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีความท้อแท้ในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ติดเชื้อเอดส์เรียนรู้และสามารถนำวิธีการที่ได้จากการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางไปใช้อย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่าการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางนั้น สามารถทำให้เพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงขึ้น โดยมีระดับศักยภาพ

ในการมีเพื่อนในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางนั้น มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้สมาชิกกลุ่มได้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ รวมถึงการให้สมาชิกสามารถเข้าใจและเกิดการยอมรับในตัวสมาชิกคนอื่น ๆ โดยอยู่ภายใต้บรรยากาศของสัมพันธภาพที่อบอุ่น จริงใจ การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข รู้สึกมั่นคงปลอดภัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำไปสู่การเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนที่เหมาะสมในที่สุดและเมื่อผู้รับคำปรึกษามีศักยภาพในการมีเพื่อนแล้วจะมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพต่อเพื่อน เลือกคบเพื่อนที่ดี ชีวิตมีความสุขและนำศักยภาพที่มีไปใช้ในการดำเนินชีวิตและแก้ปัญหาในการคบเพื่อนในอนาคตได้อย่างคงทนถาวร ซึ่งสอดคล้องกับ สมพร สุทัศนีย์, ม.ร.ว. (2531, หน้า 13) กล่าวว่า เด็กวัยเรียนใช้เวลาอยู่กับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด เพื่อเด็กจะได้เรียนรู้การเข้าสังคม เรียนรู้ในเรื่องพวกเรา (In - group) และ พวกเขา (Out - group) การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี และเรียนรู้สิ่งอื่น ๆ จากเพื่อน และในขณะเดียวกันเด็กต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนจึงพยายามทำตามกฎของกลุ่ม เขาจึงเรียนรู้กฎ ระเบียบโดยไม่รู้ตัว และเรียนรู้วิถีชีวิตและมาตรฐานสังคมผู้ใหญ่ไปด้วย โดยและสอดคล้องกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 73) กล่าวว่า ผู้เรียนวัยประถมศึกษาเป็นวัยที่ใช้เวลาส่วนมากอยู่กับเพื่อน เรียนรู้ที่จะให้ความร่วมมือ รู้จักให้และรับเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ จากเพื่อน เพื่อนเป็นผู้ให้แรงเสริมและเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมให้คำติชมด้วย ฉะนั้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนจึงสำคัญมาก ดังนั้นศักยภาพในการมีเพื่อนจึงมีความสำคัญต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีศักยภาพในการมีเพื่อนที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำ มีสาเหตุต่าง ๆ กัน ซึ่งในงานวิจัยที่พบ มีลักษณะคล้ายกัน 2 ลักษณะ ได้แก่

ลักษณะที่ 1 ขาดทักษะในการสื่อสาร มีความล่าช้า มีปัญหาในการแบ่งปัน ชอบตำหนิวิพากษ์วิจารณ์

ลักษณะที่ 2 มีปัญหาทางอารมณ์ อยู่ไม่นิ่ง อารมณ์ร้อน ก่อกวน ก้าวร้าว ไม่คิดถึงผลที่ตนกระทำมา

เด็กทั้งสองลักษณะนี้เป็นเด็กที่ปกติแต่มีลักษณะนิสัยแตกต่างกัน บางคนขาดเพื่อน บางคนมีเพื่อนแต่จำกัดเพียงบางกลุ่มเข้าได้กับเพื่อนบางคน ทำให้มีเพื่อนน้อยเมื่อเพื่อนที่ตนสนิทไม่มาเรียนเด็กก็จะไม่สามารถเข้ากลุ่มเรียนและเล่นกับเพื่อนคนอื่นได้ จากผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

การให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางช่วยในการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ทั้งสองกลุ่ม และมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยดังนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาควรแยกเด็กที่อยู่ในลักษณะเดียวกันมาให้คำปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางเนื่องจากการเปิดเผย การไว้วางใจ การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และการร่วมรับรู้ความรู้สึกของเด็กในกลุ่มเดียวกันจะมีมาก และสามารถเข้าใจอย่างถ่องแท้ ทำให้การเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนได้ทั่วถึงและได้ผลดียิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้มีหน้าที่ให้คำปรึกษา/ ครูแนะแนวในโรงเรียนได้เรียนรู้กระบวนการและเทคนิคในการให้คำปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนในโรงเรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพให้นักเรียนในการคบเพื่อนมีเพื่อนเพิ่มขึ้น ทำให้ลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน การขาดเรียน การเงียบไม่พูดคุยกับเพื่อน ช่วยให้ผู้ปกครองและครูสบายใจ นักเรียนมีความสุขทั้งการเรียน การเล่น และทำกิจกรรมอื่นร่วมกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการทำวิจัยในเรื่องการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนของนักเรียนโดยแยกตามกลุ่มลักษณะของผู้เข้าร่วมงานวิจัย เช่นนักเรียนที่ขาดเพื่อนเนื่องจากมีพฤติกรรมก้าวร้าว อารมณ์ร้อน นักเรียนที่ขาดความมั่นใจไม่กล้าแสดงออก ขี้อาย และนักเรียนที่สติปัญญาดีเรียนเก่งและเชื่อมั่นในตนเองสูงทำให้ขาดเพื่อน

2. ควรมีการศึกษาการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางกับนักเรียนที่มีครอบครัวในลักษณะต่าง ๆ (เช่น ครอบครัว บิดา หรือมารดาเป็นผู้เลี้ยงดูเด็กเพียงผู้เดียว ครอบครัวอื่นเป็นผู้ดูแลเด็กมิใช่บิดาและมารดา ครอบครัวที่มีความขัดแย้งระหว่างบิดามารดา ครอบครัวที่ใช้อำนาจในการกวดขัน เข้มงวดกับเด็กโดยบิดาและมารดาหรือคนใดคนหนึ่ง) ที่ขาดศักยภาพในการมีเพื่อนหรือมีเพื่อนน้อย ขาดทักษะในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เป็นปัญหาต่อสุขภาพจิต การปรับตัว การดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อส่งผลในการพัฒนาและเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนให้กับนักเรียนในวัยต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University